

Helsingin kaupungin HKL –liikelaitos – Affärsverket Helsingfors stads trafikverk HST

Viraston toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Vuonna 2015 HKL:n toimintaympäristössä ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia, joilla olisi suoria vaikutuksia HKL:n talousarvioon vuonna 2015.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015–2017

Suunnitelmakaudella metrolienteessä tapahtuu isoja muutoksia. Automaattimetron puoliautomaattiajo ja Länsimetron liikenne käynnistyvät elokuussa 2016. Metrolienteessä on tarkoitus siirtyä täysautomaattiajioon loppuvuodesta 2017. HKL tulee vastaamaan Länsimetron liikennöinnistä ja radan ylläpidosta. Lisäksi HKL osallistuu uusien metroasemien ylläpitoon.

Metrolienteessä suorit määrä tulee kasvamaan lähes 70 %:lla, kun Länsimetron liikenne alkaa vuonna 2016.

Raitiolienteessä ei tapahdu suuria muutoksia vuosina 2015–2016. Vuoden 2017 syksyllä raitiolienteen linjastouudistuksen muutokset lisäävät ajokilometrejä noin 10 %:lla.

Kilpailuttaminen

HKL noudattaa hankinnoissaan erityisalojen hankintalakeja, kaupungin hankintaohjeita ja niiden perusteella annettuja sisäisiä kilpailuttamisen, hankintapäätösten laatimisen sekä tilaustenteon menettelytapaoheja.

Riskienhallinta

Liikennelaitoksen yksiköt ja johtoryhmä ovat arvioineet HKL:n toimintaympäristöön ja liikenteen hoitoon liittyviä riskejä. Valituille riskeille on tehty riskikuvaukset ja määritelty toimenpiteitä, joilla riskien toteutumisen vaikutuksia lievennetään ja toteutumisen todennäköisyyttä pienennetään.

Suunnitelmakaudella riskikuvauksia ja toimenpiteitä tarkistetaan vuosittain vastaamaan muutoksia toimintaympäristössä. Samassa yhteydessä tunnistetaan uusia riskejä ja kehitetään riskienhallintaa osana suunnittelua, toimintaa ja seurantaa. Riskeille määriteltyjä toimenpiteitä on pyritty sisällyttämään investointihankkeiden suunnitteluun. Kaikkien investointihankkeiden perustietoihin kuuluu hankkeen oma riskinarviointi.

Förändringar i verkets omvärld

Hur förändringar i omvärlden påverkar budgeten för år 2015

Bedömd utveckling i efterfrågan på tjänster och i produktionssätten 2015–2017

Konkurrensutsättning

Riskhantering

Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

Strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa

Hyvinvoiva helsinkiläinen

- HKL on tae korkeatasoisesta joukkoliikenteestä

Elinvoimainen Helsinki

- Laajentunut raitiovaunu- ja metrolinnoitus on luotettavaa ja sujuvaa
- HKL luo yhdessä kumppaneidensa kanssa edellytykset Helsingin menestyvälle joukkoliikenteelle

Toimiva Helsinki

- Laajentunut raitiovaunu- ja metrolinnoitus on luotettavaa ja sujuvaa
- HKL:n raideliikenne säilyttää asemansa seudun ympäristöystävällisimpänä liikennemuotona

Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen

- HKL tarjoaa merkityksen ihmisen työlle
- HKL:n talous hoidetaan hyvin

Viraston henkilöstösuunnitelma 2015–2017

HKL:n henkilömäärä on 1 163 henkilöä vuonna 2017. Vuodesta 2014 henkilömäärä kasvaa 72 henkilöllä.

Metrolinnoituksessa henkilömäärä nousee 54 henkilöllä vuodesta 2014 vuoteen 2017. Metrovaunujen kuljettajia tarvitaan 34 lisää, jotta Länsimetron operointi voidaan hoitaa syksystä 2016 alkaen. Myös metrovaunujen huoltoon ja metroratojen kunnossapitoon tarvitaan lisää henkilökuntaa.

Raitioliikenteessä henkilömäärä kasvaa 11 henkilöllä ja Infrapalveluissa 7 henkilöllä vuodesta 2014 vuoteen 2017. Hallinto- ja talousyksikössä henkilömäärä pysyy suunnittelukaudella samalla tasolla.

Viraston tilankäyttösuunnitelma 2015–2024

Koskelan raitiovaunuvarikon laajennus on hankesuunnitelmavaiheessa. Varikon laajennus toteutetaan nykyisten suunnitelmien mukaan vuosina 2016-2019. Varikon laajennusta suunnitellaan tulevien raitioliikennelaajennusten tarvitsemalle kalustolle. Tulevia suunniteltuja laajennuksia ovat mm. Jätkäsaari, Topeliuksenkatu, Ilmala, Kalasatama ja Hermanninranta, Eteläinen kantakaupunki sekä Yliskylä ja Kruunuvuorenranta. Toimistotilojen käyttöä tehostetaan siirtymällä osin avokonttoriin ja osittain kahden hengen huoneisiin. Toimistotilaa vapautuu pääkonttorilta n. 700 m²

Hur stadens strategiprogram följs vid verket

Hur strategiprogrammet följs vid verket

Verkets personalplan 2015–2017

Verkets plan för lokalanvändningen 2015–2024

Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden * edistämiseen

HKL:n toiminnallisissa tavoitteissa on kytkeä talousmittareiden edistämiseen ennen kaikkea palvelujen yksikkökustannuksiin:

- HKL osallistuu aktiivisesti raitioliikenteen nopeuttamista edistävien hankkeiden suunnitteluun yhdessä KSV:n ja HSL:n kanssa ja toteuttaa omalta osaltaan kaikki suunnitellut toimenpiteet asetettujen tavoiteaikataulujen puitteissa.
- Toteutetaan kuljettajakohtaisen, reaaliaikaisen oman ajotavan seurantajärjestelmän pilotti. Tulosten analysointi ja mahdollinen hankepääätös.
- Raitiovaunujen vikamäärää vähennetään vuoden 2013 tasosta (257 vikaa / milj.km tasoon 130 vikaa / milj.km).
- Kiinteistöjen energiansäästön toimintasuunnitelmaa toteutetaan systemaattisesti.

Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

HKL parantaa rakentamis- ja korjaustoimintojensa laatua ja vähentää kustannuksia laajentamalla teknisten dokumenttien sähköistä arkistointia. Metrokaluston kunnossapitoa kehitetään ja ratahuollon tiedonlaatua parannetaan uusimalla työhöjousjärjestelmä. Raitiovaunukaluston kunnossapitoa kehitetään lisäämällä huoltojen suunnittelu- ja kalustonvaraustoiminnallisuus kuljettaja- ja kalustokierron suunnitteluohjelmaan. Valmistaudutaan Länsimetron käynnistymiseen turvallisuustoimintoja parantavan tilannekuvajärjestelmän avulla.

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

HKL:llä ei ole sähköisen asioinnin kehittämishankkeita. Vuodesta 2010 alkaen Helsingin seudun liikenne (HSL) on vastannut joukkoliikenteen sähköisen asioinnin järjestelmistä.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2013 tasolla (Raitio 2013: 3,96; Metro 2013: 3,99).
- Raitioliikenteen luotettavuus on 99,85 % (2013: 99,87 %) ja metroliikenteen 99,96 % (2013: 99,96 %).
- Metroasemat ovat siistit ja odottamisolosuhteet raitiovaunupysäkeillä ovat hyvät, tavoite 3,72 (2013: 3,70).

Hur budgeten främjar de ekonomiska mätarna i strategiprogrammet

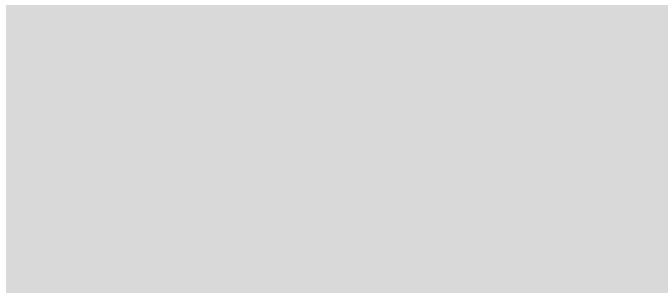
IT och elektronisk kommunikation

Hur IT-programmet genomförs

Utvecklingsprojekt inom elektronisk kommunikation

Mål som granskas vid budgetuppföljningen

Bindande verksamhetsmål

Muut toiminnalliset tavoitteet

- Uusien raitiovaunujen hankinta etenee aikataulun mukaisesti, ensimmäiset kaksi vaunua matkustajaliikenteessä. Sarjatuotanto käynnissä.
- HKL osallistuu aktiivisesti raitioliikenteen nopeuttamista edistävien hankkeiden suunnitteluun yhdessä KSV:n ja HSL:n kanssa ja toteuttaa omalta osaltaan kaikki suunnitellut toimenpiteet asetettujen tavoiteaikataulujen puitteissa.
- Toteutetaan kuljettajakohtaisen, reaaliaikaisen oman ajotavan seurantajärjestelmän pilotti. Tulosten analysointi ja mahdollinen hankepäätös.
- Raitiovaunujen vikamäärää vähennetään vuoden 2013 tasosta (257 vikaa / milj.km tasoon 130 vikaa / milj.km).
- Uusien metrovaunujen hankinta etenee päivitetyn aikataulun mukaisesti.
- Metron toimintaohjeiden päivityksen III vaihe valmis.
- Koskelan varikkoalueen uudistamisen toteutusvaihe käynnissä.
- HKL osallistuu aktiivisesti Raide-Jokerin ja Laajasalon raitiovaunuyhteyden suunnitteluun.
- HKL osallistuu aktiivisesti Länsimetron toteuttamiseen.
- Automaattimetron aiheuttamat metroasemien muutostyöt valmistuneet.
- Automaattimetroprojekti etenee kustannusarviossa.
- M100-junien sarja-asennukset valmistuneet 85-prosenttisesti ja M200-junan protoasennukset valmiit.
- Automaattimetron vaihe 2d (testit matkustajien kanssa) meneillään.
- Automaattimetron aiheuttamien tehtävämuutosten yksityiskohtainen suunnitelma valmis.
- Myllypuron metroaseman peruskorjaus etenee hankesuunnitelman mukaisesti
- Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus etenee hankesuunnitelman mukaisesti
- Jokeri 2-tunneli ja Kuusmiehentien joukkoliikennekatu ovat valmistuneet.
- Kiinteistöjen energiansäästön toimintasuunnitelmaa toteutetaan systemaattisesti.
- Johtamisen ja esimiestoiminnan kehittämisohjelma toteutuksessa.
- Laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät sertifioitu.

Energiatohokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

- HKL:n kiinteistöissä 8 % energiansäästö energiankulutuksessa vuonna 2015 vuoteen 2010 verrattuna ja energiatohokkuussopimuksen mukaisesti 9 % vuonna 2016 vuoteen 2010 verrattuna.
- Raitioliikenteessä tavoitteena on kulutustaso 50,0 MWh/milj. paikkakilometriä vuonna 2015 (2013: 50,59).
- Metroliikenteessä kehitetään ajoenergian mittausta ja seurantaa.
- HKL:n ympäristöjärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015.

Övriga verksamhetsmål

Energieffektivitets- och miljömål

*

- ”Helsingin muita kuntia korkeammat palvelujen yksikkökustannukset lähenevät muiden suurimpien kaupunkien keskiarvoa”

- ”Helsingin kuntakohtainen yhteisöveron jako-osuus pysyy yli 20 % tasolla valtuustokaudella 2013–2016”

- ”Helsinkiäisten verotettavat ansiotulot/asukas nousevat muita Helsingin seudun kuntia nopeammin”

Määrä- ja taloustavoitteet – Kvantitativa och ekonomiska mål

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Suoritavoitteet – Prestationsmål						
Paikkakilometrit						
Raitoliikenne	595,6	595,0		601,0	616,6	660,6
Metrolinjakilometrit	2 124,9	2 145,0		2 169,6	2 720,8	3 708,6
Yhteensä	2 720,5	2 740,0		2 770,6	3 337,5	4 369,1
Paikkakilometrit						
Tehokkuus/taloudellisuus –						
Effektivitet/lönsamhet						
Liikeliikenne-%	20,9	18,4		17,1	16,9	17,8
Koko pääoman tuotto-%	4,7	4,1		3,5	3,5	4,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	5,1	4,3		3,7	3,7	4,2
Omavaraisuusaste-%	66,2	63,0		53,8	47,1	42,2
Paikkakilometrikustannus, €	0,318	0,063		0,065	0,062	0,056
Toiminnan laajuustiedot –						
Verksamhetens omfattning						
Liiketoiminta, milj. €	144,6	152,8		158,6	185,7	225,8
Liiketoiminta/henkilö, 1000 €	138,3	140,1		144,0	161,6	194,2
Liiketoiminnan muutos, %	3,5	5,6		3,8	17,1	21,6
Resurssit – Resurser						
Henkilöstö keskimäärin	1 046	1 091		1 101	1 149	1 163

Tuottavuusmittari – Produktivetsmätare

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Tuottavuus – Produktivitet (2012=100)	101	99		98	98	104

Tuloslaskelma	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Lipputulot	0	0		0	0	0
Tuki kaupungilta	4 695	7 361		11 998	16 579	24 643
Liikennöintikorvaukset	78 103	79 158		82 343	94 677	108 370
Infrakorvaukset	61 671	66 098		64 021	71 343	84 188
Muut tulot	178	173		189	3 059	8 600
Liikevaihto yhteensä	144 647	152 790		158 551	185 659	225 801
Valmistus omaan käyttöön	6 304	5 175		5 331	5 331	5 331
Liiketoiminnan muut tuotot	21 852	16 929		15 526	14 755	14 755
Kulut	-108 872	-111 578		-115 697	-129 756	-150 529
Poistot	-33 635	-35 220		-36 546	-44 554	-55 218
Liikelylijäämä	30 296	28 096		27 165	31 435	40 140
Rahoitustuotot	26	42		0	0	0
Rahoituskulut						
Korkokulut kaupungin lainasta	-191	-206		-193	-251	-262
Muut	-2 027	-4 018		-6 857	-10 525	-17 370
Peruspääoman tuotto	-8 442	-8 442		-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-10 926	-11 159		-11 518	-12 986	-15 089
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	8 735	4 313		155	-769	-954
Satunnaiset tuotot	0	0		0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0		0	0	0
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	8 735	4 313		155	-769	-1 023
Poistoeron muutos	-1 437	2 371		2 586	2 967	2 792
Varausten muutos	-4 971	-4 313		-2 741	-2 198	-1 769
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 327	2 371		0	0	0

Rahoituslaskelma	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus						
Liikelyjäämä/alijäämä	30 296	28 096		27 165	31 435	40 208
Poistot ja arvonalennukset	33 635	35 220		36 546	44 554	55 218
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442		-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-10 926	-11 159		-11 518	-12 986	-15 089
Korkokulut kaupungin lainasta	-191	-206		-193	-251	-262
Muut	-2 002	-3 976		-6 857	-10 525	-17 370
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0		0	0	0
Muut rahoituksen korjaukset	0	0		0	0	0
Investoinnit						
Tuotantoinvestoinnit	-37 460	-31 361		-99 968	-97 429	-86 541
Henkilökuljetuksen perusinvestoinnit	-45 865	-59 426		-61 119	-64 430	-74 497
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0		0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	2 134	0		0	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta	-38 821	-51 254		-124 385	-118 074	-106 774
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle/kuntayhtymälle	0	0		0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset konsernin muilta yrityksille	0	0		0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0		0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta/kuntayhtymältä	0	0		0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset konsernin muilta yrityksiltä	0	0		0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0		0	0	0
Lainakannan muutokset						
Kunnalta saatujen pitkäaikaisen lainojen lisäys	0	0		0	0	0
Muilta saatujen pitkäaikaisen lainojen lisäys	70 000	42 500		130 500	133 500	129 000
Kunnalta saatujen pitkäaikaisen lainojen vähennys	-1 988	-1 988		-1 988	-1 988	-1 988
Muilta saatujen pitkäaikaisen lainojen vähennys	-4 212	-4 212		-5 952	-12 882	-19 646
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 106	0		0	0	0
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos	0	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 696	0		0	0	0
Yhdystilisaamisten muutos	-17 438	14 954		1 825	151	-34
Yhdystilivelkojen muutos	-13 664	0		0	0	0
Saamisten muutokset	-341	0		0	-888	-821
Korottomien velkojen muutos	6 041	0		0	180	332
Rahoitustoiminnan kassavirta	38 808	51 254		124 385	118 074	106 843
Kassavarojen muutos	-13	0		0	0	0

Rahoitus ja investoinnit

HKL nostaa uutta lainaa 393,0 milj. euroa vuosina 2015–2017. Tästä lainamäärästä kohdistuu infrainvestointien sekä varikoiden laajennuksien ja peruskorjauksien rahoittamiseen 147 milj. euroa. Uusien metrovaunujen rahoittamiseen tarvitaan lainarahoitusta 162,5 milj. euroa ja uusien raitiovaunujen 85,5 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 53,8 % vuonna 2015, 47,1 % vuonna 2016 ja 42,2 % vuonna 2017.

HKL:n investoinnit ovat 1 183,3 milj. euroa vuosina 2015–2024. Suurin investointi on Kruunusillan ja siihen liittyvien ratakokonaisuuksien investointi 163,0 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita ovat uudet metrovaunut 121,1 milj. euroa, uudet NRV2010-raitiovaunut 108,9 milj. euroa, raidejokerivaunut 90,0 milj. euroa ja raidejokerin rata- ja varikko 81,1 milj. euroa.

Vuoden 2015 suurimmat investointikohteet ovat uudet metrovaunut 70,5 milj. euroa, uudet NRV2010-raitiovaunut 12,3 milj. euroa ja bussijokeri 2 10,5 milj. euroa.

Vaikutus kaupungin talouteen

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain. Lisäksi HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa infran korkotulon kaupungille. Koron määrä on 11,5 milj. euroa vuonna 2015. Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 12,0 milj. euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, mitä HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on 8,0 milj. euroa vuonna 2015.

Vuosina 2016–2017 nettovaikutus kaupungin budjettiin tulee olemaan 4,8 milj. euroa ja -1,1 milj. euroa.

Investoinnit	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Joukkoliikenteen perusinvestoinnit	47 105	59 426		61 119	64 430	74 497
Tuotantoinvestoinnit	19 667	4 701		2 330	3 355	4 630
HKL-Raitioliikenne	7 902	9 412		15 002	44 112	40 235
HKL-Metroliikenne	1 891	17 249		82 636	49 962	41 676
Yhteensä	76 564	90 787		161 087	161 859	161 038
HKL:n suurimmat investoinnit ovat seuraavat	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Uudet metrovaunut				70 521	42 754	4 945
Uudet raitiovaunut, NRV2010				12 300	39 600	35 900
Automaattimetro, infra				8 500	5 500	29 000
Automaattimetro, junalaitteet				8 500	1 500	23 000
Ratakorjaamo				760	12 400	8 573
Raitioratojen peruskorjaukset				4620	5200	5400
Keski-Pasila				4 286	5 484	4 343
Myllypuron metroaseman peruskorjaus				7 750	5 170	0

Kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosan lukuun 7 02 ja rahoitusosan lukuun 9 01 sisältyvät seuraavat erät

	2013	2014	ennuste prognos 2014	2015	2016	2017
Peruspääoman tuotto	8 442	8 442		8 442	8 442	8 442
Infran korkotulo	10 926	11 159		11 518	12 986	15 089
Tuki kaupungilta	-4 695	-7 361		-11 998	-16 579	-24 643
Netto	14 673	12 240		7 962	4 849	-1 112
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	1 988	1 988		1 988	1 988	1 988
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	191	207		193	251	262